Газета центральних органів виконавчої влади України
УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 15 січня 2014 р.
№ 25-р
Київ

Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування на період до 2020 року

1. Схвалити Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування на період до 2020 року, що додається.

Визначити Міністерство промислової політики державним замовником Програми.

2. Міністерству промислової політики разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити та подати у шестимісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування на період до 2020 року.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 15 січня 2014 р. № 25-р

КОНЦЕПЦІЯ
Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування на період до 2020 року

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Виробництво автомобілів забезпечує високий показник доданої вартості (понад 70 відсотків), формує попит на товари і послуги підприємств суміжних галузей (виробництво металопрокату, пластмас, автоскла, автохімії тощо) та стимулює науково-дослідну діяльність. Створення одного робочого місця на підприємствах автомобілебудівної галузі спричиняє створення щонайменше шести робочих місць у суміжних галузях.

Обсяг виробництва легкових автомобілів в Україні протягом 2003—2008 років зріс у 4 рази, досягнувши максимуму у 2008 році — 401,6 тис. автомобілів. У 2009 році обсяг виробництва знизився в 6 разів — до 65,7 тис. одиниць, у 2010 році обсяг хоч і збільшився на 13,5 тис. одиниць, однак залишився на дуже низькому рівні — 75,3 тис. одиниць. У 2011 році обсяг виробництва зріс до 97,5 тис. одиниць, а у 2012 році знизився до 69,7 тис. одиниць.

Значне падіння обсягів виробництва автомобілів у 2009—2012 роках зумовлене сукупною дією двох факторів — посилення конкуренції з боку імпорту після зменшення ввізного мита з 25 до 10 відсотків та зниження попиту через відсутність стимулюючих факторів для придбання автомобілів.

На сьогодні внесок вітчизняного автомобілебудування до національної економіки залишається несуттєвим. Зокрема, у 2012 році частка галузі в промисловому виробництві становила менш як 0,8 відсотка, у створенні національного валового внутрішнього продукту — менш як 0,4 відсотка. У 2012

році частка галузі в обсязі реалізованої промислової продукції становила менш як 1,2 відсотка. У виробництві автомобілів працює лише 19,3 тис. працівників, разом із суміжними галузями (виробництво комплектувальних виробів та матеріалів) кількість зайнятих становить до 29,8 тис. працівників, або близько 0,1 відсотка всіх працюючих в Україні.

У наповненні вітчизняного ринку легкових автомобілів переважає імпорт, частка якого постійно зростає (протягом 2006—2012 років зросла з 44 до 80 відсотків).

На даний час вітчизняна автомобілебудівна галузь характеризується незначною кількістю робочих місць, високим ступенем зношення основних фондів та дуже помірним відновленням обсягів виробництва на фоні стрімкого зростання частки імпорту в структурі внутрішнього ринку.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Основними причинами виникнення проблеми є:

несприятливе порівняно з іншими країнами нормативно-правове регулювання;

недостатня підтримка галузі з боку держави;

використання вітчизняними підприємствами більш дорогих фінансових ресурсів порівняно з іноземними підприємствами;

незначні обсяги та рівень локалізації виробництва автомобілів в Україні;

відсутність доступу до сучасних технологій.

Комплексне розв'язання проблеми можливе шляхом розроблення, прийняття та виконання Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування на період до 2020 року (далі — Програма).

Мета Програми

Метою Програми є забезпечення розвитку та конкурентоспроможності вітчизняного легкового автомобілебудування, що базується на інноваційно-інвестиційній моделі розвитку, з рівнем локалізації понад 55 відсотків, покриттям внутрішнього попиту автомобілями вітчизняного виробництва на 70 відсотків, збільшенням до 2020 року випуску легкових автомобілів до 734,4 тис. одиниць та нарощуванням експортного потенціалу до 220,3 тис. автомобілів.

Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Розв'язання проблеми можливе трьома варіантами.

Перший варіант передбачає залишення існуючої ситуації без змін, внаслідок якої в Україні виробництво легкових автомобілів буде продовжуватися переважно за рахунокгрупновузлового складання іноземних марок з імпортованих комплектувальних виробів. На сьогодні дрібновузлове складання обмежується невеликою кількістю моделей.

Другий варіант полягає у розробленні та виробництві власної моделі автомобіля за рахунок внутрішніх виробничих ресурсів, що, враховуючи недостатній рівень розвитку науково-технічної та матеріальної бази, передбачатиме необхідність прямого фінансування за рахунок державного бюджету в обсязі близько 35 млрд. гривень.

Третій, оптимальний варіант передбачає поєднання зусиль органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, автомобілебудівних підприємств для забезпечення розвитку та конкурентоспроможності вітчизняного легкового автомобілебудування шляхом залучення світових автоконцернів до виробництва автомобілів в Україні, використовуючи мотивацію зниження виробничих витрат та доступу до ринку, що дасть змогу створити нові та завантажити наявні робочі місця не тільки на підприємствах автомобілебудівної галузі, а і суміжних галузей. За рахунок цього забезпечуватиметься реалізація промислової політики у галузі, що ґрунтується на сильних позиціях України як виробничої площадки, а саме: зручній логістиці, наявності трудових ресурсів, базової інфраструктури та внутрішнього ринку збуту.

Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми

Виконання Програми передбачається шляхом:

створення передумов для технічного та технологічного переоснащення підприємств галузі сучасним швидкопереналагоджуваним обладнанням для щорічного нарощування потужностей виробництва з використанням високоякісних конструкцій, прогресивних матеріалів, досконалої механіки та електроніки;

забезпечення розвитку конкуренції у сфері виробництва, продажу та обслуговування автомобільної техніки;

зменшення собівартості автомобільної техніки, комплектувальних виробів, вузлів, агрегатів і запасних частин;

підвищення продуктивності праці;

інтеграції вітчизняних підприємств з виробництва комплектувальних виробів, вузлів, агрегатів і запасних частин у світове автомобілебудування;

утворення із залученням інвесторів, зокрема іноземних, нових підприємств з виробництва автомобільної техніки, комплектувальних виробів, вузлів, агрегатів і запасних частин;

сприяння інноваційному розвитку вітчизняної автомобілебудівної галузі шляхом отримання доступу до сучасних технологій розроблення, підтвердження відповідності і безпечного експлуатування конкурентоспроможної на світовому ринку продукції.

У рамках виконання Програми планується здійснювати:

проведення ефективної митно-тарифної політики з метою захисту інтересів вітчизняного виробника та створення умов для удосконалення технологій, які застосовуються у виробництві автомобільної техніки;

поліпшення нормативно-правового регулювання та інвестиційного середовища, всебічне сприяння залученню передових технологій у розвиток автомобілебудівної галузі, стимулювання автовиробників до реінвестування прибутку в розвиток власного виробництва;

удосконалення системи стандартизації та сертифікації в автомобілебудівній галузі (імплементація міжнародних стандартів (ISO) та європейських норм (EN) у національну систему стандартизації, введення сучасних екологічних стандартів);

сприяння розвитку лізингу в галузі виробництва і реалізації автомобільної техніки;

удосконалення нормативно-правових актів з питань утилізації автотранспортних засобів;

сприяння підготовці висококваліфікованих кадрів для автомобілебудівної галузі;

стимулювання продажу автомобілів вітчизняного виробництва на внутрішньому ринку протягом перших п’яти років дії Програми;

створення національного науково-дослідного випробувального центру перспективних технологій автомобільної техніки на базі нотифікованої ООН технічної служби України.

Для досягнення мети Програми необхідне поєднання зусиль з боку органів влади та підприємств автомобілебудівної галузі для виконання комплексу спільних дій і взаємних зобов’язань.

Строк виконання Програми — до 2020 року.

Очікувані результати виконання Програми,
визначення її ефективності

Виконання Програми дасть змогу забезпечити:

створення до 2020 року близько 175,8 тис. нових робочих місць, у тому числі 46,8 тис. у виробництві автомобілів та 129 тис. у виробництві комплектувальних виробів;

зростання обсягів виробництва в Україні легкових автомобілів з 69,7 тис. одиниць у 2012 році до 734,4 тис. одиниць у 2020 році;

відновлення частки легкових автомобілів вітчизняного виробництва в загальному обсязі споживання автомобілів на внутрішньому ринку з 20 відсотків у 2012 році до 57 відсотків за перші п’ять років виконання Програми;

збільшення податкових надходжень від підприємств легкового автомобілебудування до бюджетів усіх рівнів у розмірі близько 47,7 млрд. гривень до 2020 року;

розвиток кластерів та індустріальних (промислових) парків, зокрема з виробництва автомобілів і комплектувальних виробів;

розвиток високотехнологічних виробництв комплектувальних виробів, у тому числі для поставок на експорт;

впровадження ресурсозберігаючих, екологічно чистих інноваційних технологій;

зменшення застосування у виробництві токсичних матеріалів та перехід на безвідходні технології;

підвищення надійності і довговічності продукції;

удосконалення і розширення сервісної мережі;

запровадження комплексу заходів щодо утилізації автотранспортних засобів;

створення за участю іноземних автовиробників сучасного виробництва автомобільної техніки, комплектувальних виробів, вузлів, агрегатів і запасних частин;

виробництво високотехнологічної продукції;

підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств автомобілебудівної та суміжних галузей промисловості і їх просування на світовий ринок;

розширення ринків експорту продукції підприємств вітчизняної автомобілебудівної промисловості;

зниження рівня імпортозалежності та вирівнювання торговельного балансу країни.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми

Фінансування Програми планується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, інвестицій, власних коштів підприємств та інших джерел.

Кошти державного бюджету передбачається спрямовувати на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт в автомобілебудівній галузі та приведення нормативно-правових актів у сфері технічного регулювання діяльності її підприємств у відповідність з вимогами міжнародних та європейських стандартів.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, буде уточнюватися щороку під час складання проекту державного бюджету з урахуванням його реальних можливостей.

Обсяг матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми, визначатиметься під час розроблення відповідних завдань і заходів.